

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/130/2023
Identifikačné číslo spisu:	8221202302
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8221202302.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ľ. D., narodeného XX. T. XXXX, Q., zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Bardejov, Tehelná 46, proti žalovanej I. J. W., narodenej XX. R. XXXX, Q., W. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Matúšom Motykom, Stropkov, Námestie SNP 7, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, alternatívne o zaplatenie peňažnej sumy, o neodkladné opatrenie, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 8C/43/2021, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 3. mája 2023 sp. zn. 2Co/27/2023, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 3. mája 2023 sp. zn. 2Co/27/2023 potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odvolaním žalobcu napadnuté uznesenie Okresného súdu Bardejov z 28. marca 2023 č. k. 8C/43/2021 - 319, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

1.1. Uviedol, že v predmetnej veci smeruje návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd prvej inštancie žalovanej uložil umožniť žalobcovi užívať parcelu CKN č. XX/XX, ostatná plocha, o výmere 202 m² a na LV č. XXXXX k.ú. Q., obec Q., okres Q., parcelu CKN č. XX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 151 m², byt č. X na X. posch., vchod č. XX, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku v časti 14981/52306, priestor č. X na X. posch., vchod č. XX, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku v časti XXXX/XXXXX, priestor č. X na X. posch., vchod č. XX, vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku v časti XXXX/XXXXX v polyfunkčnom dome - „F. J.“ so súpisným číslom XXXX, postavenom na parcele XX/XX, o výmere 151 m², zastavaná plocha a nádvorie, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXXX, k.ú. Q., obec Q., okres

Q., vrátane spoločných častí a zariadení domu a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a uložiť žalovanej povinnosť prihlásiť žalobcu na trvalý pobyt na adrese W. XXXX/XX, XXX XX Q..

1.2. Žalobca sa v danom prípade odvolával najmä na ochranu obydlia, pričom poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 18Co/19/2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým okrem iného, žalovanému uložil strpieť užívanie uvedených nehnuteľností žalobcom. Odvolací súd mal za to, že žalobca poukazuje na skutkové okolnosti prípadu, ktoré považoval za rovnaké ako v prejednávanom prípade, avšak v konaní sp. zn. 18Co/19/2020 bolo neodkladné opatrenie nariadené z toho dôvodu, že žalobca bol z bytu vyprataný v rozpore s § 126 Občianskeho zákonníka, teda súd mal za to, že také konanie, tzv. svojpomoc, nemôže požívať súdnu ochranu.

1.3. V prejednávanom prípade však išlo o prípad, kedy žalobca za trvania partnerského vzťahu so žalovanou síce býval v polyfunkčnom objekte, ale vzhľadom na ich rozchod, ktorého následkom bolo vedené aj trestné konanie žalobcu, viedlo k tomu, že žalobca sa v polyfunkčnom objekte nemohol zdržiavať.

1.4. K žalobcom žiadanej ochrane obydlia bolo potrebné uviesť, že na strane žalovanej stojí ako ochrana vlastníckeho práva, tak rovnako aj ochrana obydlia, keďže žalovaná v polyfunkčnom objekte býva. Preto nebolo možné dospieť k záveru, že by žalobcovi nebola poskytnutá ochrana obydlia bezdôvodne. Navyše aj s prihliadnutím na okolnosti rozchodu strán sporu a nasledujúce trestné konanie, síce už zastavené, nepovažoval odvolací súd za primerané, aby žalovanej uložil strpieť užívanie nehnuteľností uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. A to s poukazom na dôkaznú situáciu v konaní vo veci samej, kedy žalobca nijakým relevantným dôkazom neosvedčil svoje tvrdenia o podieľaní sa na financovaní výstavby predmetného polyfunkčného objektu, v ktorom sa nachádzajú dotknuté nehnuteľnosti. Správny bol aj záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého výsledok trestného konania nemá vplyv na toto civilné konanie, nakoľko z doposiaľ vykonaného dokazovania nemožno mať za osvedčené skutočnosti, ktoré žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj v konaní o veci samej tvrdil.

1.5. Čo sa týkalo hnutelných vecí nachádzajúcich sa v predmetných nehnuteľnostiach, k týmto odvolací súd uviedol, že žalobca sa môže domáhať ich vydania. Žalobca je stranou, ktorá podala návrh, a teda na nej spočívalo dôkazné bremeno preukázať naplnenie všetkých podmienok pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia, k čomu však v tomto prípade nedošlo.

1.6. Pokiaľ žalobca namietal aj to, že súd prvej inštancie sa nezaoberal časťou návrhu, ktorým by žalovanej uložil povinnosť prihlásiť žalobcu na trvalý pobyt v polyfunkčnom objekte a uviedol, že žalovaná žalobcu odhlásila z trvalého pobytu, s čím je spojená potreba výmeny dokladov, odvolací súd uzavrel, že vyhovením tejto časti návrhu by bolo v rozpore s vyššie uvedenou argumentáciou týkajúcej sa nevyhovenia návrhu žalobcu v časti uloženia žalovanej strpieť užívanie nehnuteľností uvedených v návrhu žalobcom. Výmena dokladov je bežným administratívnym úkonom, preto odvolací súd nepovažuje za nevyhnutné uložiť žalovanej prihlásiť žalobcu na trvalý pobyt, a preto považuje návrh žalobcu aj v tejto časti ako nedôvodný.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Zároveň dovolanie podal aj na základe ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietal, že rozhodnutie súdu :...“ je tak nepredvídateľné, nakoľko v obdobnej veci sa vyvodil diametrálne odlišný záver, nezdôvodnené, keďže dôvody súdov oboch stupňov sú rozdielne, vnútorne nekonzistentné a zmätočné a vo svojom dôsledku je rozhodnutie príkladom odmietnutia spravodlivosti, t. j. poskytnutia ochrany tomu najzakladanejšiemu právu, teda právu mať kde „zložiť hlavu“, t. j. práva na obydlie“. Mal za to, že do rozhodnutia v konaní má právo na súdnu ochranu svojho obydlia, ktoré mu bolo odopreté. Súčasne žalobca videl osobitný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v tom, že :...“ doposiaľ nebola dovolacím súdom riešená otázka, že žalobca má po zániku obmedzení právo na obnovu svojich práv na ochranu obydlia, súkromia a rodinného života a do času vyriešenia otázky danosti jeho spoluvlastníckeho práva mu má byť súdom poskytnutá súdna ochrana jeho porušeného práva na ochranu obydlia a spojených práv.“ Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec

mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu považoval dovolanie žalobcu za neprípustné a nedôvodné a žiadala, aby ho dovolací súd odmietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b) CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. Dovolateľ v prvom rade vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

8. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. V danom prípade bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný počas prebiehajúceho konania vo veci samej. Dovolací súd uvádza, že dovolaním napadnuté potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo vydané počas prebiehajúceho civilného sporového konania vo veci samej. Aj po rozhodnutí o návrhu na neodkladné opatrenie, konanie (vo veci samej) pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne (viď R 21/2018). Nejde teda o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, preto prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

9.1. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie predbežného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

10. Dovolateľ zároveň vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP (ktorý je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP osobitným ustanovením, t. j. lex specialis) vylúčená aj v prípade, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 357 písm. d) CSP). Prípustnosť dovolania je tak v danom prípade výslovne vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d) CSP, keďže v danom prípade odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 a § 421 ods. 1 CSP prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c) CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

12. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.